

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА

Затверджено

протоколом Вченої ради
Науково-дослідного інституту
вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
НАПрН України
№ 2 від 22 січня 2021 р.

Введено в дію

наказом директора Науково-
дослідного інституту вивчення
проблем злочинності імені
академіка
В.В. Сташиса НАПрН України
від 22 січня 2021 р. № 15/2

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ З НАУКОВОЇ ЕТИКИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ
НАУК УКРАЇНИ**

I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Комісію з наукової етики Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса (далі – Комісія) Національної академії правових наук України (далі – Інститут) встановлює порядок її формування й роботи, компетенції і строки повноважень.

1.2. У своїй діяльності Комісія керується законодавством України, зокрема, законами України «Про освіту» і «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами, Європейською хартією дослідників, Берлінською декларацією про відкритий доступ до знань у науці та гуманітарній сфері, управлінськими принципами IAU-MCO (International Association of Universities and the Magna Charta Observatory) щодо інституційного етичного кодексу вищої освіти, Бухарестською декларацією етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європі, Статутом Інституту і Кодексом наукової етики Інституту.

II

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КОМІСІЇ

2.1. До складу Комісії входять 8 осіб: 4 наукові працівники Інституту, що мають науковий ступінь, 3 представники від Ради аспірантів та молодих вчених Інституту, серед яких щонайменше 1 аспірант, та 1 представник Президії Національної академії правових наук України. Чотири наукові працівники Інституту, що мають науковий ступінь, та один представник Президії Національної академії правових наук України обираються відкритим голосуванням зборами наукових працівників Інституту. Три представники від Ради молодих вчених та аспірантів обираються відкритим голосуванням на засіданні ради аспірантів та молодих вчених Інституту.

2.2. Голова, заступник голови і секретар Комісії обираються на першому її засіданні із складу членів Комісії більшістю голосів від її загального складу.

2.3. Строк повноважень Комісії – 3 роки.

Одна і та ж особа може бути обрана Головою Комісії не більше, ніж два строки поспіль.

При черговому формуванні нового складу комісії необхідно дотримуватися принципу оновлення (не менше 25 %) з метою залучення до неї нових членів.

2.4. Членство в Комісії припиняється у таких випадках:

- подання заяви членом Комісії про складення повноважень за власним бажанням;
- систематичне невиконання обов'язків члена Комісії чи порушення ним Кодексу наукової етики;
- припинення трудових відносин з Інститутом, Національною академією правових наук чи відрахування з аспірантури (докторантури).

2.5. Заява про складення повноважень члена Комісії подається Голові Комісії або його заступнику.

2.6. Рішення про припинення членства в Комісії внаслідок систематичного невиконання членом Комісії своїх обов'язків чи порушення ним Кодексу наукової етики Інституту приймається Комісією за поданням Голови Комісії. Рішення вважається прийнятим, якщо його підтримало не менше двох третин від загального складу Комісії.

2.7. Члени Комісії не можуть делегувати свої повноваження іншим особам.

III

ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ

3.1. До повноважень Комісії входить:

3.1.1. моніторинг дотримання членами наукової спільноти Інституту етичних норм поведінки, встановлених Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність» і Кодексом наукової етики Інституту;

3.1.2. сприяння формуванню активної громадянської позиції науковців та здобувачів наукового ступеня Інституту;

3.1.3. надання консультацій з питань академічної доброчесності та інших правил наукової етики;

3.1.4. розгляд заяв щодо порушення етичних норм поведінки і надання за результатами розгляду відповідних рекомендацій директору (вченій раді) Інституту;

3.1.5. ініціювання змін і доповнень до Кодексу наукової етики Інституту;

3.2. Щорічно Комісія проводить аналіз виконаної роботи й подає звіт зборам наукових працівників Інституту.

IV

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ

4.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються Головою Комісії або на вимогу не менше двох її членів. Засідання Комісії можуть відбуватися шляхом зібрання її членів або як виключення у режимі відеоконференції.

4.2. Засідання вважається правомочним, якщо на ньому присутні більше половини від загального складу Комісії.

4.3. Проводить засідання Голова Комісії, а за його відсутності головує на засіданнях заступник голови Комісії.

4.4. Секретар Комісії (секретар засідання) веде протокол засідання, який підписує Голова (головуючий) і секретар Комісії (секретар засідання). Обов'язковим додатком до протоколу Комісії є листок обліку присутності на засідання членів Комісії.

4.5. Порядок денний засідань Комісії формується Головою Комісії. Комісія розглядає питання за ініціативи членів Комісії. Обов'язковому розгляду підлягають заяви про порушення норм наукової етики.

4.6. Заява подається будь-яким членом наукової спільноти Інституту безпосередньо до Комісії. Реєстрація поданих заяв здійснюється секретарем Комісії.

4.7. Заява має містити ім'я, прізвище і місце роботи (навчання) заявника, опис порушення, дії, що оскаржуються, вимогу та підпис заявника. Анонімні заяви чи такі, що не відповідають вказаним вимогам, не розглядаються.

4.8. Голова Комісії попередній розгляд заяви доручає одному із її членів.

4.9. У випадку, коли стороною конфлікту є член Комісії або близька йому особа, він не бере участі у розгляді відповідної заяви Комісією. Його голос не враховується при встановленні мінімально необхідної межі для прийняття відповідних рішень по заяві.

4.10. Комісія інформує члена наукової спільноти Інституту, дії якого оскаржуються, про надходження заяви і дає йому право надати письмові пояснення.

4.11. Комісія вивчає заяву і виносить рішення не пізніше 15 робочих днів із моменту її реєстрації. Комісія може продовжити строк розгляду заяви до 20 робочих днів у разі необхідності з'ясування додаткових обставин. У цьому випадку Комісія повідомляє заявника про продовження строку.

4.12. Засідання Комісії проводяться у закритому режимі за відсутності клопотань членів Комісії й обопільного бажання заявника і члена наукової спільноти Інституту, дії якого оскаржуються, (сторін конфлікту) про відкритий розгляд.

4.13. Сторона конфлікту має право:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної етики й доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від цього, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце і бути присутньою під час обговорення питання про встановлення факту порушення наукової етики й притягнення її до академічної відповідальності.

4.14. Якщо Комісія приймає рішення про те, що зміст заяви виходить за межі її компетенції та не підлягає розгляду, заявник має бути про це повідомлений у письмовому вигляді в найкоротший строк із роз'ясненням причин відмови.

4.15. Присутність членів Комісії на її засіданнях є обов'язковою. У випадку, якщо член Комісії не може взяти участь у ньому з поважних причин, він має право довести свою думку до відома Комісії у письмовій формі або у режимі відеоконференції.

V

РІШЕННЯ КОМІСІЇ

5.1. Рішення приймаються таємним голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість від присутніх на засіданні членів Комісії. Якщо голоси членів Комісії поділилися порівну, воно вважається неприйнятим.

5.2. Рішення Комісії підписує Голова комісії. Копії рішень надаються сторонам конфлікту упродовж двох робочих днів із дати проведення засідання Комісії, на якому розглядалася відповідна заява.

5.3. Рішення Комісії мають рекомендаційний характер і подаються директору Інституту або вченій раді Інституту для ухвалення ними остаточного рішення.

5.4. У разі недотримання вимог п. 2.2. Кодексу наукової етики Інституту Комісія може:

5.4.1. щодо наукових і науково-педагогічних працівників Інституту:

- клопотати до Вченої ради Інституту або до Міністерства освіти та науки України щодо розгляду питання про відмову у присвоєнні вченого звання або щодо його позбавлення;

- довести своє рішення про наявність фактів порушення академічної доброчесності до відома спеціалізованої вченої ради або Міністерства освіти та науки України при розгляді питання про присудження наукового ступеня здобувачу;

- надати пропозицію директору або Вченій раді Інституту щодо позбавлення особи права бути рекомендованою до участі у визначених законом органах, комісіях, радах тощо або виконувати обов'язки наукового керівника (консультанта) на строк до 3-х років.

5.4.2. щодо здобувачів наукового ступеня рекомендувати директору (вченій раді) Інституту:

- зобов'язати повторно пройти оцінювання (виконати контрольну або підсумкову роботу, скласти іспит, залік тощо);

- зобов'язати повторно пройти відповідний освітній компонент освітньої програми;

- відрахувати з Інституту;

- позбавити академічної стипендії;

- позбавити наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

5.5. У разі невиконання вимог п. 2.3 – 2.6 та п. 3 Кодексу наукової етики Інституту Комісія може прийняти рішення рекомендувати директору (вченій раді) Інституту:

- звільнити з посади наукового працівника Інституту;

- відрахувати з Інституту здобувача наукового ступеня;

- оголосити догану науковому працівнику;

- вжити виховних заходів (провести бесіду, оголосити рішення комісії на робочій нараді, на засіданні вченої ради або ради молодих вчених та ін.).